

Wyrok z dnia 27 marca 2000 r.

I PKN 564/99

Przewidziany w art. 112 § 1 KP powszechny tryb odwoławczy od zastosowanej kary porządkowej może być ukształtowany korzystniej dla pracowników w pozakodeksowych źródłach prawa pracy.

Przewodniczący SSN Walerian Sanetra, Sędziowie SN: Katarzyna Gonera, Barbara Wagner (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2000 r. sprawy z powództwa Henryka F. przeciwko Telekomunikacji Polskiej S.A. w W. - Zakład Telekomunikacji w O. o uchylenie kary porządkowej, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu z dnia 15 lipca 1999 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu wyrokiem z dnia 15 lipca 1999 r. [...] oddalił apelację Henryka F. od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Opolu z dnia 26 marca 1999 r. [...], oddalającego powództwo apelującego o uchylenie kary porządkowej.

Sąd ustalił, że powód, był zatrudniony w Telekomunikacji Polskiej S.A. w W. - Zakład Telekomunikacji w O. od dnia 2 listopada 1989 r. na stanowisku instruktora. Z dniem 1 stycznia 1992 r. pracodawca powierzył mu obowiązki inspektora do spraw bhp, przepisów przeciwpożarowych i ochrony środowiska. W dniu 3 lipca 1998 r. Henryk F. miał udać się w podróż służbową w celu przeprowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych i ochrony środowiska w Rejonie G. Nie przeprowadził w tym dniu zleconej kontroli i nie stawił się w miejscu pracy.

Po wysłuchaniu powoda w dniu 9 lipca 1998 r. pracodawca w dniu 17 lipca zastosował wobec niego karę upomnienia za nieusprawiedliwioną nieobecność w pracy w dniu 3 lipca. W dniu 22 lipca 1998 r. Henryk F. wniósł „na ręce strony pozwanej pisemny sprzeciw”, odrzucony w dniu 31 lipca. Pismo o odrzuceniu sprzeciwu z pouczeniem o prawie i terminie odwołania się do sądu powód otrzymał w dniu 3 sierpnia 1998 r. W dniu 16 sierpnia 1998 r. zwrócił się on do Dyrektora Okręgu w K., który w odpowiedzi z dnia 7 października 1998 r. podtrzymał decyzję pracodawcy o odrzuceniu sprzeciwu. Pismo zawierało informację, że zaproponowany przez powoda tryb „załatwienia” sprawy zastosowanej wobec niego kary porządkowej jest niedopuszczalny i ponowne pouczenie o prawie odwołania się do sądu.

W okresie od 1 sierpnia do 14 września 1998 r. Henryk F. przebywał na zwolnieniu lekarskim. W ocenie Sądu, art. 112 KP przewiduje jedynie możliwy tryb odwoławczy od zastosowania kary porządkowej. Po odrzuceniu sprzeciwu przez pracodawcę ukaranemu pracownikowi przysługuje prawo wystąpienia do sądu o uchylenie zastosowanej kary w terminie 14 dni od zawiadomienia o odrzuceniu sprzeciwu. Termin z art. 112 § 2 KP jest terminem zawitym prawa materialnego i nie podlega przywróceniu. Henryk F. wniósł pozew w dniu 14 października 1998 r., a zatem uchybiając czternastodniowemu terminowi z powołanego przepisu.

Henryk F. zaskarżył ten wyrok kasacją. Wskazując jako jej podstawę naruszenie prawa materialnego, „a w szczególności” art. 112 § 2 KP w związku z art. 168 § 1 KPC wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu kasacji podniósł, że regulamin pracy obowiązujący w Zakładzie Telekomunikacji w O. przewiduje rozpoznanie sprzeciwu przez Dyrektora Okręgu w K. Czternastodniowy termin do wniesienia pozwu o uchylenie kary upomnienia powinien być liczony od daty otrzymania przez powoda odpowiedzi na jego pismo z dnia 16 sierpnia 1998 r.

W odpowiedzi na kasację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wbrew odmiennemu twierdzeniu skarżącego, wyrażony przez Sąd w motywach zaskarżonego wyroku pogląd w kwestii charakteru prawnego określonego w art. 112 § 2 KP terminu do wystąpienia do sądu o uchylenie zastosowanej kary po-

rządkowej jest trafny. Jest to termin prawa materialnego i jego przywrócenie na podstawie art. 168 § 1 KPC nie jest możliwe. Jest to termin zawity, który, wobec braku podstawy prawnej w przepisach materialnoprawnych, co słusznie podnosi w odpowiedzi na kasację strona pozwana, nie może być przywrócony w żadnych okolicznościach. Podstawy jego przywrócenia nie może stanowić, co zdaje się sugerować Sąd, art. 265 KP. Przepis ten wymienia bowiem wyczerpująco czynności, do dokonania których przywrócenie uchybionego - bez winy pracownika – terminu jest dopuszczalne. Nie ma wśród nich żądania uchylenia zastosowanej wobec pracownika kary porządkowej. Stanowisko Sądu, że „wybór niewłaściwej drogi odwołania mógłby być skutecznym powodem przywrócenia terminu tylko w takim przypadku, gdyby powód został niewłaściwie pouczone o środkach odwoławczych, albo gdyby pismo o ukaraniu takiego pouczenia nie zawierało” jest błędne także z tego względu, że pouczenie o przysługującym pracownikowi prawie odwołania się do sądu nie stanowi koniecznego elementu treści zawiadomienia o odrzuceniu sprzeciwu. Gdyby było inaczej ustawodawca przewidziałby taki obowiązek pracodawcy wyraźnie, jak to uczynił w innych przypadkach, np. w art. 30 § 5 KP. Zatem ustalenie, że pozew o uchylenie zastosowanej kary porządkowej został wniesiony przez Henryka F. po upływie 14 dni od zawiadomienia go o odrzuceniu sprzeciwu, uzasadniało oddalenie powództwa.

Rozpoznając sprawę Sąd nie ustosunkował się do podnoszonej przez skarżącego kwestii, że ten odwołując się od decyzji pracodawcy o odrzuceniu sprzeciwu od nałożenia kary upomnienia do Dyrektora Okręgu Telekomunikacji Polskiej S.A. w K., przed wystąpieniem do sądu, zastosował się do procedury przewidzianej w regulaminie pracy. Regulamin pracy Telekomunikacji Polskiej S.A. Zakładu Telekomunikacji w O. z dnia 12 sierpnia 1996 r., a więc wydany po wejściu w życie nowelizacji Kodeksu pracy ustawą z dnia 2 lutego 1996 r. (Dz.U. Nr 24, poz. 142 ze zm.), w § 69 ust. 4 stanowił, że odwołanie od wymierzenia kary wnosi się do Dyrektora Okręgu w K. w terminie 7 dni od dnia następnego po doręczeniu pracownikowi decyzji o ukaraniu. Postanowienie to wprowadzało inny (wewnątrzzakładowy) tryb postępowania w zakresie stosowania kar porządkowych niż przewidziany w art. 112 § 1 KP. Zgodnie z art. 9 § 2 KP regulamin pracy nie może być mniej korzystny od przepisów Kodeksu pracy, ale może być, a contrario, korzystniejszy. Sąd nie rozważał wzajemnej relacji między postanowieniem § 69 obowiązującego u strony pozwanej regulaminu pracy i art. 112 § 1 KP w aspekcie „korzystności” obu tych regulacji. Nie odniósł się do kwe-

stii czy tryb rozpatrzenia sprzeciwu przewidziany w regulaminie, zgodnie z którym zastosowanie przez pracodawcę kary porządkowej podlega kontroli kierownika jednostki nadrzędnej, nie jest korzystniejszy od przewidzianego w Kodeksie pracy, zgodnie z którym sprzeciw od decyzji pracodawcy o ukaraniu pracownika rozpoznaje sam pracodawca. Twierdzenie, że art. 112 KP przewiduje jedynie dopuszczalny tryb stosowania kar porządkowych wymagało dla swej zasadności wykazania, że przepis ten zawiera normy o charakterze bezwzględnie obowiązującym. Tego Sąd nie uczynił, choć dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy była to istotna okoliczność prawna. Gdyby bowiem podzielić pogląd prezentowany w uzasadnieniu kasacji, iż powód zastosował się do trybu odwoławczego przewidzianego w regulaminie pracy, i gdyby Sąd ów tryb regulaminowy uznał za dopuszczalny, termin do wystąpienia do sądu o uchylenie kary upomnienia należałoby wówczas liczyć nie od 3 sierpnia 1998 r., lecz od 7 października 1998 r.

Kierując się powyższymi motywami Sąd Najwyższy, stosownie do art. 393¹³ § 1 KPC, orzekł jak w sentencji.

=====